

Ix-Xih Mislem
li jehu Hsieb
li-Muftieh tal-Bażilka
tal-Qabar ta' Kristu
li fil-qodem
inghata lil familja Gharbija
minn Saleh id-Din.

It-Tielet Sena

LULJU - SETTEMBRU, 1957

Ghadd 3

"Super Muros Tuos Jerusalem, Constitui Custodes"

LEHEN

L-ART IMQADDSA

QARI

LI JOHROĠ KULL TLIET XHUR
MILL-KUMMISSARJAT TAL-QABAR TA' KRISTU
F'MALTA

Mitbugh fil-EMPIRE PRESS, 266, Triq San Pawl, Il-Be't.

L-OPRA PIJA TAL-QABAR TA' KRISTU

X'inhi:

L-Opra Pija tal-Qabar ta' Kristu hi Xirka ta' msehbin li, bi hsieb wiehed ta' talb u ta' ghajjnuna ta' flus, jifhmu jghinu lill-Missjunarji Frangiskani ta' l-Art Imqaddsa ghall-harsien u kisba tas-Santwarji tal-Fidwa taghna, kif ukoll ghat-tixrid u z-zamma tal-Fidi Kattolika qalb il-Lhud, il-Misilmin u x-Xizmatici tal-Lvant.

Kif u meta nholqot.

Inholqot, nistghu nghidu, mill-bidu tal-Knisja, ghax nafu, li xi whud mill-Appostli ghabru u wasslu flus lill-insara ta' Ġerusalem. Imma f'sura ta' xirka giet imsawra biss f'nofs is-seklu XIX bill-hidma tal-Patrijiet Kummissarji ta-Terra Santa u giet imwettqa mill-Papa Ljun XIII, li ghanija bi kbir gid tar-ruh, fis-sena 1894.

Ghan ewieni taghha hu, li:

a) tghin bit-talb, bil-flus u bil-hidma ghaż-zamma, ghall-kisba u ghall-harsien tas-Santwarji Mqaddsa;

b) tahdem kemm tista' ghax-xandir tal-Fidi Kattolka qalb l-Infidili, ghat-tixrid tač-čiviltà, ghat-twaqqif ta' opri ta' benefiçenza u ghall-ghaqda bejn l-Insara.;

ç) tghaqqad Xirka qawwija ghal dan il-ghan qaddis minn ghadd kbir ta' nsara "ta' rieda tajba", li jghinu lill-Missjunarji Frangiskani, li minn 7 sekli ilhom jahdmu fl-Art Imqaddsa.

L-Imsehbin.

Imsehbin fl-"Opra Pija" huma dawk li taw isimhom lill-P. Kummissarju tat-Terra Santa flimkien ma' ghajjnuna ta' flus ghall-ftigijiet materjali tas-Santwarji Mqaddsa.

Il-kitba fl-Opra Pija tista' ssir, jew ghal sena biss, u l-hlas ikun ta' xelin (1/-), jew ghal dejjem, perpetwu, u l-hlas hu ta' lira sterlina (£1).

Jistghu jinkitbu wkoll il-mejtin.

Zelaturi u Zelatrici.

Huma l-irgiel jew nisa mqabbdin mill-P. Kummissarju sabiex ixerrdu fost l-insara l-Opra Pija, ifehmuhom x'inhi, jiktubhom fiha, jigbru l-offerti u, flimkien ma' l-ismijiet, jahsbu jibghatuhom lill-P. Kummissarju tat-Terra Santa.

Čid tar-ruh mogati milli-Papiet lill-Opra Pija tal-Qabar ta' Kristu lil kull Imsieheb.

1. Sehem mill-Quddies kollu, mit-talb, sawm, penitenzi, tghakkis, pellegrinaġġi u ghamil iehor ta' hniena li jsir fis-Santwarji ta' l-Art Imqaddsa. (Il-Papa Piju, VI, f'Lulju 1778).

2. Indulġenza Plenarja fil-Milied, fil-Ghid il-Kbir u fil-hin tal-mewt.

3. Indulġenzi ohra Parzjali huma mghotija ghal kull nhar ta' Ġimgha.

4. Lill-Isqfijiet u lill-Qassisin li jhabirku ghall-Opra Pija hi moghtija s-setgha li jbierku i-Kurčifissi bi-ghoti ta' l-Indulġenzi tal-Via Sagra u l-Kurdun ta' San Frangisk. (Ljun XIII, 26 ta' Ġunju 1894).

5. Aktar minn 30,000 quddiesa fis-sena jquddsu l-Patrijiet Missjunarji tat-Terra Santa ghal dawk miktubin fl-Opra Pija tal-Qabar ta' Kristu.

Liz-Zelaturi u z-Zelatrici.

Indulġenza Plenarja speçjali fl-Istirina u nhar Santa Marija. (Papa Ljun XIII, 26 ta' Ġunju 1894).

LEHEN L-ART IMQADDSA

QARI
MAHRUĠ MILL-KUMMISSARJAT
TAL-QABAR TA' KRISTU
F'MALTA

It-Tielet Sena

LULJU - SETTEMBRU, 1957

Ghadd 3

X'FIH DAN IL-GĦADD

Is-Sliem Ghalik, Sultana! (Id-Direzzjoni) 66

L-EWWEL TAQSIMA — DAWL

Il-Waqgha ta' Gerusalem (P. P. Saydon) 67

Il-Familja Lhudija (P. Gwidu Schembri, O.F.M.) 71

Il-Bieb u l-Muftieh tal-Bażilka tal-Qabar ta' Kristu (Ben Jehuża) 74

Ir-Re Husejn I tal-Gordanja (Għisa Abu Farag) 76

IT-TIENI TAQSI&A — IMĦABBA

Qtigh ir-Ras ta' San Gwann (P. Valentin Cardona, O.F.M.) 79

Sancia — Sultana ta' Napli (P. Marjanu Vella, O.F.M.) 81

Fuq il-Ghatba tal-Genna (Elsie) 83

Kif hmar dahal il-Genna 85

Qwiel tal-Palestina 86

Lapsi f'Gerusalem (Patri Pawl) 87

L-Erwieh tal-Bjar u tal-Ghejjun (Patri Ubertinu Berti, O.F.M.) 90

Salve Regina — Bil-Palestin u bil-Malti 92

MINN HAWN U MINN HEMM

Ahbarijiet ta' Barra 93

Ahbarijiet ta' Malta 94

Direzzjoni: W. R. P. Nikola Magro, O.F.M., Kummissarju tat-Terra Santa.

Amministrazzjoni: R. P. Valentin Cardona, O.F.M., Viċi Kummissarju.

Kummissarja tat-Terra Santa, Kunvent ta' Giezu, Il-Belt.

IS-SLIEM GHALIK, SULTANA!

Xi tkun Sultana? Tinghad Sultana dik li tkun l-aqwa mara tal-pajjiż. Dik il-mara li fost in-nisa ta' dik l-art, ikollha aktar mill-oħrajn kull haġa magħduda b'tajba: ġmiel, ġid, għaxqiet; palazzi kbar, imghammra mill-isbaħ; gonnas wesghin, imżejna b'siġar ta' kull xorta. Ilma ġieri, ħmiemel bil-ward ta' kull lewn u sura. Hi tamar għal kulhadd, u hadd ma jamar għaliha. In-nisa l-oħra jfaħħruha bi lsienhom, għax jibzġhu minnha u jmaqdruha f'qalbhom, għax jgħiruha għaliha.

Gib quddiem għajnejk lis-Sultana, fuq it-Tron tal-kobor tagħha: taħt tużell aħmar, bil-freneż tad-deheb, ġewwa sala bl-art u l-hitan tar-rham u s-saqaf tal-għewwied taċ-ċedri, imdawwla b'linef tal-kristall. Liebsa lbies tal-bellus; ħmienaq tal-ġawhar f'għonġha; fuq rasha klil jilma bil-fosos ta' haġar siewi. Imnabbra, b'ħarsitha tibri. Imdawwra bix-xebbiet liebsin il-ħarir, bil-qegħda fuq it-taraġ ta' manbarha. Twapet hoxxin fl-art b'titriż mill-isbaħ. Kenun tal-marmar b'duħħan ifuh tiela' minnu. Kollox ġmiel. Kollox kobor. Kollox hema.

U fl-aħħar is-Sultana tmut. U tindifen u tithassar. Titmermer, issir trab. U kull hadd jinsieha!

*

*

*

Imma kien hemm Sultana fid-dinja li ma kellha xej minn dana kollu. U kienet Sultana kbira! Mhux Sultana t'art waħda, imma Sultana tal-artijiet kollha. Il-palazz tagħha kien naqra ta' gorbog tas-sejġieħ u għar zġħir ma' ġenbu. Il-ġnien tagħha ħammiela waħda, hada l-bieb, b'xittla tan-nagħniegħ u oħra tal-habaq, fiha. It-tron tagħha, xriek tal-haġar. Il-linef, imnâra u musbieħ tal-fuħħar, bil-ftiela. Il-għemara? Qarraba taż-żejt, borma u kenun tal-haġar. Għarbiel tat-tqiq u żingla. Habel marbut minn ħajt għal ħajt, bi ftiit ħwejjeġ qodma fuqu. Il-miel tagħha kollu: żewġ nagħġiet. It-tajfa tagħha: raġel xih u Tifel ċkejken. Hi tagħġen u taħbeż... hi taħsel u traqqa', Hi tagħmel il-qadi tad-dar kollu. Hadd min-nisa l-oħra ma jqisha; hadd ma jikkellem fuqha.

Imma kienet tas-sew Sultana! Sultana tal-Faqar, Sultana tas-Safa, Sultana tal-Qodusija! Għax Binha, Dak it-Tifel ċkejken li kien imur jirgħalha n-nagħaġ, kellu jixgħel id-Dawl fid-dinja. Imħabba fih xorbot sal-qieġ il-kies tal-aħarr imrar... imma bis-saħħa Tiegħu, wara nagħsa ħafifa u ħin qasir fil-Qabar, kienet intellġha s-Sema, biex ma' Binha tissieheb fil-Glorja, għal dejjem!

Is-Sliem għalik, mela, ja Sultana!... Ogghod fuq it-Tronn dejjiemi tas-Sebħ Tiegħek! Għalik ma hemmx aktar hemm; ma hemmx aktar dwejjaq. Kellek minhom biż-żejjed fid-dinja. Ithenna issa mal-Iben Teigħek, is-Sultan ta' kollox u kull hadd, għal dejjem ta' dejjem.

Imma, ja Sultana, iftakar li Int Ommna! Hares ħarsa ħanina lejna, im-sejġna wlied tiegħek. Ahna, li ninsabu minfijin f'dan il-wied tad-dmugħ. Imdawwrin bil-għedewwa, għassa tagħna, bi snienhom mikxufa u dufrejhom misnuna, biex jaħtfuna. Ħarisna minnhom, Mamma tagħna! Uri s-saħħa tiegħek u thallihomx jagħmlulna ħsara. Fik nittamaw. Lejk dejjem ħarsitna, nistennew il-ħniena. Għax Int il-ħajja, il-ħlewwa, u t-tama tagħna!

ID-DIREZZJONI.